AtticaReAdy: Αποτελέσματα της αξιολόγησης κλιματικού κινδύνου στην Περιφέρεια Αττικής

2ο άρθρο – Παρουσίαση πρώτων αποτελεσμάτων

Η Περιφέρεια Αττικής, στο πλαίσιο του έργου AtticaReAdy του ευρωπαϊκού προγράμματος CLIMAAX, ολοκλήρωσε την εξειδικευμένη αξιολόγηση βασικών κλιματικών κινδύνων για την Αττική. Η αξιολόγηση επικεντρώθηκε στους καύσωνες, στις δασικές πυρκαγιές και στις ποτάμιες πλημμύρες, με στόχο την παραγωγή χωρικά τεκμηριωμένων αποτελεσμάτων που μπορούν να αξιοποιηθούν από την Περιφέρεια, τους Δήμους και τις υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας.

Έργο	AtticaReAdy - Assess Multiple Climate Risks in Attica Region and improve Adaptation Strategy and Risk Management Plans using CLIMAAX Framework and Toolbox
Πρόγραμμα	CLIMAAX - Horizon Europe
Φάση έργου	Ολοκλήρωση Φάσης 2 - Εξειδικευμένη αξιολόγηση κλιματικού κινδύνου
Κίνδυνοι που αξιολογήθηκαν	Καύσωνες, δασικές πυρκαγιές και ποτάμιες πλημμύρες
Περιοχή εφαρμογής	Περιφέρεια Αττικής

Από την αρχική αναγνώριση στην εξειδικευμένη χωρική αξιολόγηση

Κατά την πρώτη φάση του έργου πραγματοποιήθηκε η αρχική αναγνώριση και ιεράρχηση των σημαντικότερων κλιματικών κινδύνων για την Περιφέρεια Αττικής. Η δεύτερη φάση προχώρησε σε αναλυτικότερη χωρική αξιολόγηση, αξιοποιώντας το μεθοδολογικό πλαίσιο και τα εργαλεία του CLIMAAX, καθώς και ευρωπαϊκά, εθνικά και τοπικά δεδομένα.

Η προσέγγιση βασίστηκε στον συνδυασμό της επικινδυνότητας, της έκθεσης και της ευαλωτότητας. Ο συνδυασμός αυτός επέτρεψε την παραγωγή χαρτών κλιματικού κινδύνου και τον εντοπισμό περιοχών στις οποίες απαιτείται αυξημένη προσοχή και προτεραιότητα στον σχεδιασμό.

Καύσωνες και θερμική επιβάρυνση

Η αξιολόγηση του κινδύνου από καύσωνες εξέτασε την επιφανειακή θερμική επιβάρυνση, την πληθυσμιακή έκθεση και την παρουσία ευάλωτων ηλικιακών ομάδων. Τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν ότι ο θερμικός κίνδυνος δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την ένταση της υπερθέρμανσης, αλλά διαμορφώνεται και από τη συγκέντρωση του πληθυσμού και την κοινωνική ευαλωτότητα.

- Αυξημένος κίνδυνος εντοπίζεται στη Δυτική Αττική και ιδιαίτερα στο Θριάσιο Πεδίο.
- Σημαντικές εστίες καταγράφονται στη νότια Λαυρεωτική.
- Διαφοροποιημένες συνθήκες κινδύνου εμφανίζονται και σε τμήματα της Ανατολικής και Βόρειας Αττικής.
- Τα αποτελέσματα υποστηρίζουν την προστασία ευάλωτων ομάδων, τη λειτουργία κλιματιζόμενων χώρων και παρεμβάσεις σκίασης και αστικού πρασίνου.

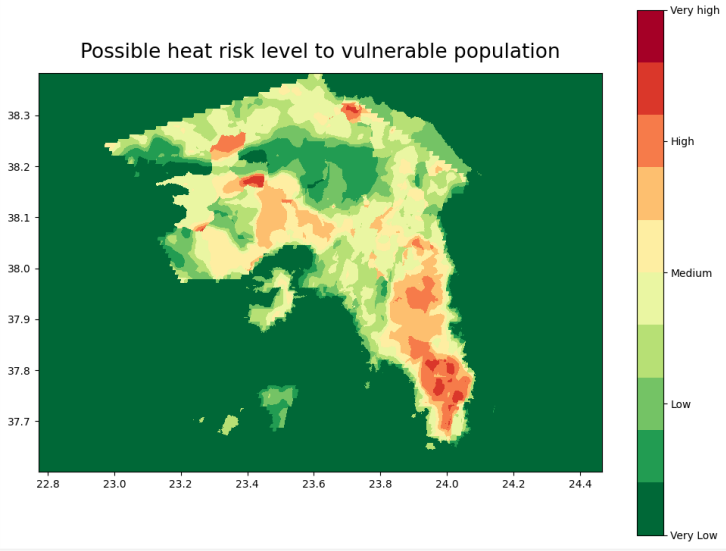

Χωρική αποτύπωση του κινδύνου καύσωνα για ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες στην Περιφέρεια Αττικής.

Δασικές πυρκαγιές

Η αξιολόγηση του κινδύνου από δασικές πυρκαγιές εξέτασε τη χωρική κατανομή της επικινδυνότητας και τη σύνδεσή της με τον πληθυσμό, τις υποδομές, την οικονομική δραστηριότητα, τα φυσικά οικοσυστήματα και το οδικό δίκτυο.

- Οι υψηλότερες κατηγορίες πληθυσμιακού κινδύνου εντοπίζονται κυρίως στη βόρεια, βορειοανατολική και ανατολική Αττική.
- Ο κίνδυνος είναι αυξημένος στις ζώνες όπου δασικές και φυσικές εκτάσεις βρίσκονται σε άμεση επαφή με οικισμούς και υποδομές.
- Τμήματα του οδικού δικτύου εκτίθενται σε μεσαίο έως υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς.
- Η χαρτογράφηση μπορεί να υποστηρίξει τον σχεδιασμό εκκενώσεων, την πρόσβαση δυνάμεων, την επιτήρηση και την προτεραιοποίηση μέτρων πυροπροστασίας.

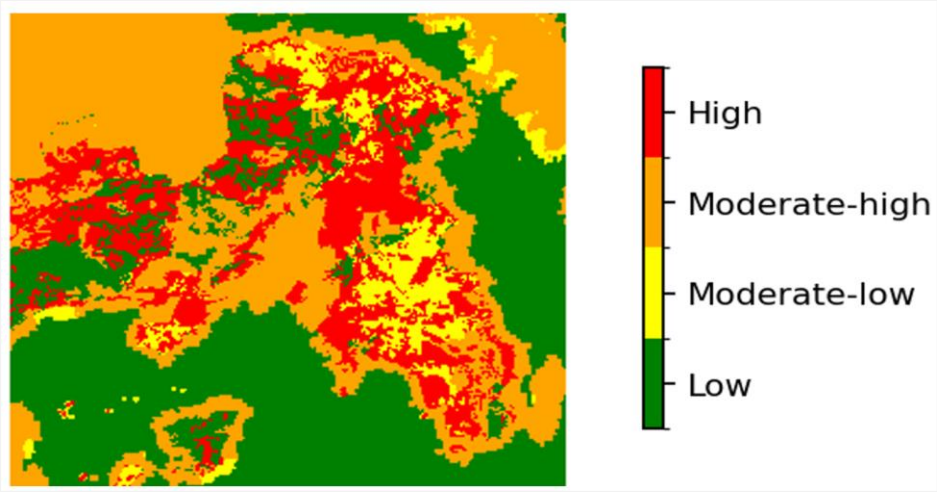

Χωρική αποτύπωση κινδύνου δασικής πυρκαγιάς στην Περιφέρεια Αττικής.

Ποτάμιες πλημμύρες στον Κηφισό

Η αξιολόγηση του πλημμυρικού κινδύνου επικεντρώθηκε στον Κηφισό και εξέτασε τη σχέση μεταξύ βάθους πλημμύρας, χρήσεων γης, περιουσιακών στοιχείων και πιθανών άμεσων ζημιών.

- Οι μεγαλύτερες εκτιμώμενες επιπτώσεις συγκεντρώνονται κατά μήκος και κατάντη του ποταμού.
- Οι ζώνες αυξημένου κινδύνου περιλαμβάνουν πυκνοδομημένες περιοχές, βιομηχανικές χρήσεις και κρίσιμες υποδομές.
- Η έκταση των πιθανών ζημιών αυξάνεται στα πιο ακραία πλημμυρικά σενάρια.
- Τα αποτελέσματα μπορούν να υποστηρίξουν την ιεράρχηση κρίσιμων σημείων, έργων αποστράγγισης και ανάσχεσης και μέτρων προστασίας υποδομών.

Εκτιμώμενες άμεσες ζημιές για ακραίο πλημμυρικό γεγονός στον Κηφισό.

Πρακτική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα του AtticaReAdy δεν αποτελούν μόνο επιστημονική αποτύπωση του κινδύνου. Στόχος τους είναι να υποστηρίξουν τη λήψη αποφάσεων και να λειτουργήσουν ως εργαλείο σχεδιασμού για την Περιφέρεια και τους Δήμους.

- Τεκμηρίωση της αναθεώρησης του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.
- Ενίσχυση των σχεδίων Πολιτικής Προστασίας και ετοιμότητας.
- Εντοπισμός τοπικών περιοχών και πληθυσμών προτεραιότητας.
- Επιλογή και ωρίμανση στοχευμένων έργων κλιματικής ανθεκτικότητας.
- Καλύτερη στόχευση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.

Επόμενα βήματα

Η τρίτη φάση του έργου επικεντρώνεται στη μετάφραση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης σε κατευθύνσεις διαχείρισης κλιματικού κινδύνου και μέτρα προσαρμογής. Η διαδικασία περιλαμβάνει την αξιοποίηση των χαρτών κινδύνου, τη διαβούλευση με φορείς και Δήμους και την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων σε περιφερειακά και τοπικά εργαλεία σχεδιασμού.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Σελίδα έργου στην Περιφέρεια Αττικής: CLIMAAX – AtticaReAdy

Ιστοσελίδα CLIMAAX: www.climaax.eu

Χρηματοδότηση: Το έργο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Horizon Europe της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης αριθ. 101093864.

Υπεύθυνοι επικοινωνίας Περιφέρειας Αττικής:

Δρ. Πασσάς Νίκος, 2144084666, email: npassas@patt.gov.gr
Ακρίβος Κων/νος, 213-2101102, email: konstantinos.akrivos@patt.gov.gr
Δρ. Χάλαρη Ιωάννα, 213-2063545, email: ixalari@patt.gov.gr
Δρ. Παραπούλη Μαρία, 213-2101106, email: mparapouli@patt.gov.gr